

O N D E R
N C S G M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

***Subsidieplan
Kunst van Leven
2009-2012***

16 september 2008

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Subsidies 2009-2012: besluiten en uitgangspunten.....	3
2 De nieuwe subsidiesystematiek	5
Landelijke basisinfrastructuur	5
3 De gevolgde procedure.....	7
Advisering door de Raad voor Cultuur.....	7
Overleg	7
<i>Kunst van Leven</i>	8
Cultuurprofijt	8
Financieel voorbehoud.....	9
4 Fondsen	10
Nederlands Fonds voor Podiumkunsten	10
Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst	11
Mondriaan Stichting	12
Stimuleringsfonds voor Architectuur.....	12
Letterenfonds	13
Nederlands Fonds voor de Film.....	13
Fonds voor Cultuurparticipatie.....	14
5 Langjarig gesubsidieerde instellingen	15
Musea	15
Orkesten.....	16
Sectorinstututen.....	16
Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB)	16
Sectorinstituut film	17
Visitatie.....	17
6 Evaluatie.....	18
Bijlagen subsidies 2009-2012	19
Toelichting en leeswijzer.....	19

Bijlagen:

1. subsidiebesluiten: toekenningen
2. subsidiebesluiten: afwijzingen
3. toekenningen ingedeeld naar landsdeel
4. toezichtarrangement en code cultuurfondsen

Inleiding

Dit is het subsidieplan van *Kunst van Leven*, met daarin opgenomen de besluiten over de subsidies voor de periode 2009-2012. Ik heb besloten extra te investeren in de basisinfrastructuur. Daarvoor stel ik een bedrag van ruim 10 mln. euro extra ter beschikking. Bij de inzet van deze extra middelen leg ik een accent bij de regio, om zo te komen tot een sterke basisinfrastructuur die goed gespreid is over het land. In totaal wordt in 2009 aan 205 culturele instellingen en acht fondsen een voorwaardelijke subsidie toegekend voor een bedrag van ruim 530 mln. euro (loon- en prijspeil 2008).

Hieronder geef ik een nadere toelichting op de besluiten (1) en de uitgangspunten die aan de nieuwe systematiek ten grondslag liggen (2). Dan volgt een terugblik op de gevolgde advies- en overlegprocedure (3). Ook geef ik aan hoe ik omga met de cultuurfondsen, die een deel van het subsidiebeleid uitvoeren (4), en de langjarig gesubsidieerde instellingen (5). Hierin ga ik ook in op het verzoek van de Kamer een reactie te geven op het *Advies instrumentarium specifiek museumbelid* van de Raad voor Cultuur. Aan het eind van deze brief ga ik in op het verzoek van de Kamer om een evaluatie van de nieuwe systematiek (6). De subsidiebesluiten hebben betrekking op de culturele basisinfrastructuur, die rechtsreeks onder de ministeriële verantwoordelijkheid valt. Alle subsidiebesluiten vindt u in de bijlagen.

1 Subsidies 2009-2012: besluiten en uitgangspunten

313 instellingen hebben een aanvraag ingediend voor een vierjarige subsidie. Op 15 maart dienden de fondsen en sectorinstituten hun beleidsplannen in. De langjarig gesubsidieerde musea, opera- en dansgezelschappen en orkesten hebben op 1 juli hun meerjarige begrotingen ingediend. De aanvragen voor de vierjarige subsidies en de beleidsplannen van de sectorinstituten en de fondsen heb ik voor advies voorgelegd aan de Raad voor Cultuur.

De Raad voor Cultuur heeft op 15 mei advies uitgebracht over de vierjarige subsidies, fondsen en sectorinstituten. Op 7 april bracht de Raad een sectoradvies over de musea uit. Het advies van de Raad voor Cultuur van 15 mei bevatte in tegenstelling tot vorige Cultuurnota-adviezen die de Raad uitbracht, geen advies binnen het financieel kader, aangevuld met een lijst voor 'extra' wensen in het geval van extra geld. De Raad bracht een advies uit dat 26 mln. euro hoger uitviel dan het bedrag dat ik beschikbaar had gesteld. Aan de Raad heb ik daarom gevraagd alsnog een advies binnen het financieel kader uit te brengen. Op 18 juni bracht de Raad een nader advies uit. Daarin adviseerde de Raad bij gelijkblijvende middelen alle subsidies op het niveau van 2006 te houden.

Als ik het advies van 18 juni zou volgen, zou dat betekenen dat de subsidies tot in 2013 blijven zoals de Raad daarover in 2002 had geadviseerd. Bij deze gelijkblijvende budgetverdeling zou er de komende periode onvoldoende dynamiek zijn. Bovendien zou er geen ruimte zijn om, zoals de Kamer wenste, voor een betere regionale spreiding te zorgen. Daarvoor wil ik geen verantwoordelijkheid nemen.

Ik heb daarom besloten meer middelen beschikbaar te stellen. Ik stel vast dat de Raad in zijn advisering geen nadere prioritering heeft aangebracht. Daarom heb ik mij bij de verdeling laten leiden door bestuurlijke en politieke overwegingen door uitvoering te geven aan de moties over regionale spreiding.

Daarom heb ik besloten extra geld in te zetten om de prioriteiten uit het advies van 15 mei voor de regio voor 100 procent en voor de Randstad voor 30 procent te honoreren. Aan het financieel kader heb ik een bedrag van ruim 10 mln. euro toegevoegd. Voor 4 mln. euro zal ik elders op de OCW-begroting dekking vinden. Voor 6 mln. euro heb ik door herschikking middelen binnen de cultuurbegroting vrijgemaakt; deels door middelen die reeds incidenteel voor instellingen gereserveerd waren, nu structureel voor de basisinfrastructuur beschikbaar te stellen; deels door herschikking op de overige onderdelen van de cultuurbegroting te bestemmen voor de basisinfrastructuur.

De 10 mln. euro is als volgt opgebouwd:

- 3,1 mln. euro voor de regio's Noord, Oost en Zuid
- 4 mln. euro voor de overige regio's en de 3 grote steden
- 2,4 mln. euro voor de musea
- 0,7 mln. euro voor de sectorinstituten.

Dit betekent het volgende:

- Alle door de Raad voor Cultuur in zijn advies van 15 mei geadviseerde subsidies, inclusief de verhogingen, voor vierjarig gesubsidieerde instellingen buiten de Randstad, te weten de landsdelen Noord, Oost en Zuid, worden toegekend¹;
- Voor vierjarige instellingen in de overige landsdelen en de drie grote steden wordt 30% van de geadviseerde verhogingen in het raadsadvies van 15 mei toegekend²;
- Voor de sectorinstellingen is een bedrag van 700.000 euro extra beschikbaar. De sectorinstellingen kunnen, naast de subsidie van OCW, voor grootschalige presentaties van hun sector in het buitenland een aanvraag indienen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. De sectorinstellingen heb ik bij de invulling van de 50 mln. euro taakstelling ontzien.
- Voor de cultuurfondsen handhaaf ik het budget dat is opgenomen in het financieel kader bij mijn adviesaanvraag van 15 februari 2008. Naast de subsidie van OCW krijgen de fondsen de komende vier jaar een budget van ca. 4 miljoen euro uit de HGIS-cultuurmiddelen voor de uitvoering van het internationaal cultuurbeleid. Ook de fondsen heb ik bij de invulling van de 50 mln. euro ontzien.
- Voor de symfonieorkesten, twee opera- en twee dansinstellingen met een blijvend uitzicht op subsidie heb ik er voor gekozen het historisch budget te handhaven. Ik moet een keuze maken bij de verdeling en heb daarbij meegewogen dat deze instellingen door hun maatschappelijk draagvlak, grootte en naamsbekendheid als geen ander in staat zijn extra eigen inkomsten te genereren. Zij kunnen hiervoor een beroep doen op het ontwikkelingsbudget cultuurprofijt.
- Ook voor de musea met een rijkscollectie (of overheidsverantwoordelijkheid daarvoor) zal ik de bestaande budgetten continueren. Wel zal ik in navolging van het sectoradvies van de Raad tegemoet komen aan de meest urgente knelpunten bij de musea die door het rijk worden gesubsidieerd voor museale activiteiten maar niet voor huisvesting. Ik stel hiervoor een bedrag van 2,4 mln. euro extra beschikbaar.
- Voor een dertigtal podia en musea bestaat vanaf 1 januari 2009 geen mogelijkheid meer tot vierjarige subsidiering door het ministerie of de fondsen. In overleg met de andere overheden is bezien of het mogelijk is in het convenant afspraken te maken over de financiering van deze instellingen in de periode 2009-2012. In bijlage 1 is dit in de toelichting opgenomen onder "uitruil".

---

¹ Bij deze verhogingen ga ik ervan uit dat de andere overheden hun subsidie aan de instellingen ten minste op hetzelfde peil houden.

² Id.

2 De nieuwe subsidiesystematiek

In de periode 2009-2012 werken we voor het eerst met de nieuwe subsidiesystematiek. Hiermee geef ik uitvoering aan het beleidsuitgangspunt dat het Rijk voortaan alleen direct subsidies verleent aan instellingen die samen een culturele basisinfrastructuur vormen. Dit was nodig omdat zowel de Tweede Kamer, de Raad voor Cultuur als culturele instellingen naar aanleiding van de laatste Cultuurnota de gegroeide subsidiepraktijk ter discussie stelden. Omdat alleen het ministerie vierjarige subsidies verstrekke, deden steeds meer culturele instellingen een beroep op de cultuurnotaprocedure, die tegelijkertijd steeds meer als onnodig ingewikkeld en bureaucratisch werd gezien. De voorstellen voor verandering zijn de afgelopen jaren in verschillende fases van gedachteontwikkeling en ontwerp onder de naam Verschil Maken besproken met de Tweede Kamer, bestuurlijke partners en culturele instellingen. De wetwijziging met het herziene subsidiestelsel is in juli 2007 in werking getreden.

Uitgangspunt van de wijziging is de overdracht van een groot deel van de subsidiebesluiten aan fondsen. De politiek neemt voor een groter deel van de subsidies afstand van bemoeienis en laat besluiten over aan professionals. De fondsen beschikken bij uitstek over de deskundigheid en het netwerk om ontwikkelingen in hun sectoren op de voet te volgen en te beoordelen.

Landelijke basisinfrastructuur

Voor een beperkt aantal culturele functies geldt dat ook bestuurlijke aspecten mee moeten wegen bij de beoordeling. Deze functies blijven onder de ministeriële verantwoordelijkheid en vormen samen de landelijke basisinfrastructuur. De term landelijke basisinfrastructuur behelst geen kwalitatief onderscheid; een ensemble, koor of toneelgezelschap dat wordt beoordeeld door een fonds is voor het culturele leven even belangrijk als een gezelschap in de basisinfrastructuur. Het onderscheid heeft alleen als doel om aan te geven dat het Rijk verantwoordelijk blijft voor de invulling van een aantal functies. Dit heeft in de eerste plaats zijn basis in bestuurlijke afspraken. Deze bestuurlijke afspraken zijn in het verleden gemaakt over de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, provincies en het Rijk voor de instandhouding en ontwikkeling van een kwalitatief hoogwaardig en goed gespreid culturaanbod van toneel-, dans- en operagezelschappen en orkesten. Daarnaast zijn er functies die hoe dan ook vervuld moeten worden (bijvoorbeeld musea die een rijkscollectie beheren en sectorinstituten).

De Raad voor Cultuur heeft in zijn advies van 6 maart 2007, *Innoveren, participeren!*, per sector aangegeven welke functies voor de subsidieperiode 2009-2012 tot de landelijke basisinfrastructuur kunnen worden gerekend. Verder geeft *Kunst van Leven* aan welke instellingen vanaf 2009 een blijvend uitzicht op subsidie krijgen; het zgn. langjarig subsidieperspectief.³ Op 1 november 2007 is vervolgens de Regeling subsidies en uitkeringen cultuuruitingen (hierna: de Regeling) gepubliceerd. Zij beschrijft voor welke activiteiten subsidie kan worden aangevraagd.⁴

³ *Kunst van Leven*. Hoofdlijnen cultuurbeleid (Kamerstuk 2006-2007, 28989 nr. 44), 22 juni 2007, p. 60.

⁴ Het gaat om instellingen die met hun activiteiten inhoud geven aan de volgende vier functies: instandhoudingsfunctie (toneel-, dans-, opera- en jeugdgezelschappen), internationale platformfunctie (internationale festivals), ontwikkelingsfunctie (productiehuizen, presentatie-instellingen beeldende kunst, postacademische opleidingen en instellingen gericht op ontwikkeling en vernieuwing), ondersteuningsfunctie (ondersteunende instellingen).

De basisinfrastructuur bestaat uit:

Langjarig gesubsidieerde instellingen: drie categorieën, opgenomen in de Wet op het specifiek cultuurbeleid:

- 10 symfonieorkesten, 2 dansgezelschappen, 2 operagezelschappen
- 30 musea en erfgoedbeherende instellingen
- 9 sectorinstituten

Vierjarig gesubsidieerde instellingen: een aantal functies, gedefinieerd in de ministeriële regeling

- 8 stadsgezelschappen theater en 1 Friestalig gezelschap
- 5 dansgezelschappen
- 9 jeugdtheatergezelschappen
- 1 operagezelschap
- Internationaal festival: één per discipline
- Ontwikkefunctie: alle disciplines; vernieuwing, ontwikkeling van het vakgebied, talentontwikkeling
- Postacademische instellingen, productiehuisen podiumkunsten, presentatie-instellingen beeldende kunst
- Ondersteunende instellingen op de terreinen internationaal, educatie en intercultureel

Fondsen: opgenomen in de Wet op het specifiek cultuurbeleid.

3 De gevolgde procedure

Advisering door de Raad voor Cultuur

Op 15 mei 2008 heeft de Raad voor Cultuur advies uitgebracht over de aanvragen die ik op 15 februari 2008 aan hem had voorgelegd. Het advies van de Raad overschreed ruimschoots het beschikbare budget. Ik heb de Raad daarom gevraagd een nader advies uit te brengen binnen het beschikbare financiële kader. In het nader advies dat ik op 18 juni 2008 ontving, geeft de Raad geen nieuwe adviezen over afzonderlijke instellingen, maar legt twee scenario's op tafel: (a) alle geadviseerde verhogingen terugdraaien of (b) alsnog een substantieel deel van de geadviseerde verhogingen te realiseren door een gemiddelde korting van 9,8 % gelijkelijk te verdelen over alle aanvragen. Uiteindelijk adviseert de Raad om scenario (a) te volgen. Dat betekent afwijzingen en verlagingen handhaven, honoreren van 13 nieuwe aanvragen en beëindigen van subsidie van 13 instellingen en - op een aantal uitzonderingen na - de subsidiehoogte bij instellingen met een positieve beoordeling baseren op de huidige subsidie.

Op 8 juli 2008 heeft de Raad zijn aanvullend advies uitgebracht. Hierin reageert hij op de ontvangen reacties van instellingen. Ook gaat hij in op mijn verzoek een aantal zaken in het advies van 15 mei 2008 te voorzien van een toelichting. Bovendien publiceerde de Raad op 18 juli een finale lijst waarin hij de geadviseerde subsidiehoogte per instelling opnam zoals die luidt na verwerking van de consequenties uit de adviezen van 18 juni en 8 juli.

Het advies van 15 mei 2008, het nader advies van 18 juni 2008 en het aanvullend advies van 8 juli 2008 heb ik getoetst op volledigheid, onderlinge samenhang en motivering. In zijn algemeenheid stel ik vast dat de Raad zorgvuldig en met oog voor alle ter zake spelende belangen tot een afgewogen oordeel is gekomen. De drie adviezen samen vormen een goede basis voor mijn besluitvorming.

Overleg

Voorafgaand aan mijn besluiten heb ik op 26 juni overleg gevoerd met de Tweede Kamer. Ook heb ik bestuurlijk overleg gevoerd met het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de vijf landsdelen (Noord, Oost, Midden, Zuid en West) en de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag). De afspraken over gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen en in stand houden van de culturele voorzieningen in het betreffende landsdeel of de betreffende gemeente worden opgenomen in convenanten. Deze convenanten worden gepubliceerd op www.cultuursubsidie.nl.

Zowel mijn bestuurlijke partners - de wethouders en gedeputeerden cultuur van de steden en landsdelen - als de Kamer hebben aangedrongen op een invulling van een sterke basisinfrastructuur die recht doet aan de regio. De bestuurlijke partners hebben mij daarbij gevraagd om bij de verdeling van de extra middelen die in de rijksbegroting voor cultuur beschikbaar zijn (de 'enveloppe') prioriteit te geven aan de basisinfrastructuur. Al eerder heeft de Kamer de regering in een motie verzocht om een substantiële verbetering van de geografische spreiding van de nieuwe rijksmiddelen voor kunst en cultuur via de cultuurnota en

via de fondsen ten opzichte van de huidige situatie te bewerkstelligen.⁵ Vanuit de cultuursector kwamen bovendien signalen dat het vasthouden aan de budgetten van 2006 stilstand zou betekenen.

Kunst van Leven

Het cultuurbeleid zal de komende tijd meer ruimte bieden aan talent en aan een sterke, innovatieve en internationaal georiënteerde cultuursector. Deze prioriteiten zijn uitgewerkt in de nota *Kunst van Leven* en vinden hun weerslag in de verschillende functies in de basisinfrastructuur. Met de ontwikkelfunctie wil het Rijk voorwaarden scheppen voor een innovatieve infrastructuur die ruimte biedt aan talent, experiment, onderzoek en vernieuwing. Het gaat om productiehuisen in de podiumkunsten, presentatie-instellingen in de beeldende kunst, postacademische instellingen en instellingen op het gebied van architectuur, vormgeving, nieuwe media, letteren en erfgoed. Om te investeren in meer internationale programmering en uitwisseling is de functie internationaal platform in de landelijke basisinfrastructuur opgenomen. Ook de cultuurfondsen en sectorinstituten hebben hier een belangrijke rol.

Voor alle instellingen in de basisinfrastructuur geldt dat van hen verwacht wordt dat zij verankerd zijn in de maatschappij en meer eigen inkomsten genereren. Om versterking van de cultuursector te stimuleren wordt in het kader van cultuurprofijt een investeringsprogramma ontwikkeld. De keuze voor ontwikkeling van talent en een sterke cultuursector moet met voldoende geld worden ondersteund. Ik heb daarom de Raad voor Cultuur en de fondsen gevraagd liever minder plannen te honoreren, maar met meer geld.

Cultuurprofijt

In het regeerakkoord heeft het kabinet aangekondigd 100 mln. euro in cultuur te investeren. Daarnaast is er een bezuiniging die oploopt tot 50 mln. euro in 2011. In verschillende overleggen en brieven heeft de sector aangegeven dat het onmogelijk is om die bezuiniging terug te verdienen zonder de kwaliteit en diversiteit van het culturele aanbod aan te tasten. Ik heb na overleg met de cultuursector besloten een commissie van deskundigen uit het veld te vragen mij te adviseren. Naar aanleiding daarvan heb ik de korting cultuurprofijt teruggebracht tot 10 miljoen euro voor de cultuurproducerende instellingen en er een intensivering van 15 miljoen euro tegenover gezet. Op 10 juni 2008 heb ik mijn standpunt bepaald ten aanzien van het rapport van de commissie Cultuurprofijt.⁶ Het advies van de commissie gaat over de vraag op welke manier cultuurinstellingen geprikkeld kunnen worden om meer eigen inkomsten te verwerven. Voor de komende periode is er zowel sprake van een generieke korting op alle subsidies aan cultuurproducerende instellingen vooraf, als van matching van door hen extra behaalde eigen inkomsten. De generieke korting bedraagt 1,7% over 2009 en 3,4% over de jaren daarna. Deze korting is van toepassing op alle instellingen die in mijn brief van 10 juni 2008 als cultuurproducerend zijn aangemerkt. Over de voorwaarden waaronder behaalde inkomsten worden gematcht worden instellingen nog dit jaar geïnformeerd. Daarnaast zijn er

---

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 28 989, nr. 62.

⁶ Brief Rapport Commissie Cultuurprofijt. Meer draagvlak voor cultuur (Kamerstuk 2007-2008, 28989 nr. 80), 10 juni 2008. <http://www.minocw.nl/documenten/19044.pdf>

middelen beschikbaar om de deskundigheid en samenwerking binnen de sector te ondersteunen. Ook over de invulling van dit ontwikkelingsbudget worden instellingen later geïnformeerd.

Ik heb aangekondigd normen vast te willen stellen voor de eigen inkomsten voor (categorieën van) instellingen. Deze normen worden in de loop van volgend jaar, na overleg met de sector, vastgesteld. Aan het niet halen van de norm worden deze periode geen financiële consequenties verbonden, maar de norm is niet vrijblijvend. Instellingen hebben drie jaar de tijd om aan de norm te voldoen. De prestaties worden meegewogen in de beoordeling voor de volgende periode. Daaraan voorafgaand besluit ik hoe kwaliteit en ondernemerschap onderling gewogen worden.

Financieel voorbehoud

Voor deze subsidiebesluiten wordt geput uit de cultuurbegroting die nog niet is vastgesteld door de Eerste en Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft bovendien in de motie-Leerdam aangegeven eerst de begroting 2009 te willen behandelen, voordat de beschikkingen een definitief karakter krijgen.⁷ De subsidie wordt dan ook verleend onder de voorwaarde dat de wetgever voldoende geld ter beschikking stelt. Op basis van de behandeling van artikel 14 van de OCW begroting zal ik bezien of bepaalde beschikkingen gewijzigd moeten worden.

---

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 31 482, nr. 14.

4 Fondsen

De cultuurfondsen geven uitvoering aan een belangrijk deel van het cultuurbeleid door subsidies aan instellingen en personen te verstrekken. De fondsen worden gefinancierd in dezelfde cyclus als andere instellingen, en ontvangen dus in september een vierjarige beschikking. Het totale budget dat zij in 2009-2012 zullen besteden bedraagt ca. 150 mln. euro per jaar. Fondsen verstrekken naast vierjarige subsidies ook kortere (project)subsidies aan instellingen. Nieuwe fondsen zijn het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten en het Fonds Cultuurparticipatie.

In hun beleidsplannen zijn de fondsen uitgaande van *Kunst van Leven* met voorstellen voor nieuw en gewijzigd beleid gekomen. Deze vallen deels buiten het financiële kader. De Raad voor Cultuur heeft in zijn adviezen op de plannen gereageerd. Op basis van die adviezen heb ik besluiten genomen die in de vorm van beleidsafspraken onderdeel uitmaken van de beschikkingen. De fondsen hebben met ingang van 2009 een meerjarig subsidieperspectief.

In de nieuwe subsidiesystematiek hebben de fondsen een grotere rol en verdelen zij een fors aandeel van de cultuurmiddelen. Ik hecht daarom zeer aan een solide toezicht. Bijlage 4 beschrijft het toezicht op de fondsen, waarin een belangrijke rol is weggelegd voor de code of conduct die de fondsen hebben opgesteld. De fondsen zullen voortaan ook worden beoordeeld door visitatie.

Nederlands Fonds voor Podiumkunsten

Het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten is op 1 januari 2008 van start gegaan. Het subsidieert de meeste instellingen die in de nieuwe systematiek van het ministerie naar een van de fondsen zijn overgegaan. Het fonds heeft bij zijn vierjarige subsidies scherp geselecteerd op kwaliteit, onder andere via het principe 'meer voor minder'. De vermindering van het aantal gesubsidieerde instellingen heeft voor een stijging van het gemiddeld subsidiebedrag van zo'n 20% per instelling gezorgd. Kwaliteit was steeds de eerste voorwaarde, maar het fonds heeft ook goed gelet op cultureel ondernemerschap en bedrijfsvoering. Het fonds heeft ruimte voor nieuwkomers gemaakt. Van de 116 gehonoreerde aanvragen ontvangen namelijk 34 voor het eerst een vierjarige subsidie.

Vooral in de muziek, waar de versnippering van subsidies relatief groot was, zijn veel aanvragen afgewezen. Het fonds stelt dat waardevolle onderdelen van het Nederlandse muziekleven als wereldmuziek, gecomponeerde muziek, jazz en geïmproviseerde muziek niet gebaat zijn met een voortzetting van de huidige subsidiepraktijk. Vierjarige subsidies zijn volgens het fonds niet geschikt voor hun activiteiten, omdat daarbij meestal sprake is van projecten. De commissie muziek zal het bestuur van het fonds voor 1 november adviseren over wat het fonds kan doen om de positie van de hierboven genoemde sectoren te verbeteren. Dit advies verschijnt voor de indientdata van de nieuwe regelingen van het fonds, zoals de regeling voor tweejarige projecten.

Al in zijn beleidsplan sprak het fonds zich positief uit over het belang van regionale spreiding. Het fonds ziet een goede spreiding als een mogelijkheid tot een sterkere maatschappelijke

verankering, een goede verbondenheid met de omgeving van de instelling. Het aantal instellingen in de vier grote steden loopt iets terug ten gunste van de regio. Voor de meeste provincies stijgt het subsidiebedrag. In het noorden en oosten neemt het subsidiebedrag toe met resp. 64% en 45%. Ook bij de aanvragen van festivals is de invloed van spreidingsoverwegingen goed zichtbaar, maar voor alle aanvragen geldt dat kwaliteit de eerste voorwaarde is.

Het fonds heeft op een goede manier de uitgangspunten van *Kunst van Leven* uitgewerkt. Het heeft niet alleen het principe 'meer voor minder' toegepast, maar houdt bij zijn afwegingen ook rekening met professionalisering en ondernemerschap en talentontwikkeling. Het fonds houdt zich aan zijn opdracht de ontwikkeling en totstandkoming van een divers, kwalitatief hoogwaardig en goed gespreid aanbod mogelijk te maken. De overdracht van een groot deel van de podiumkunstsubsidies van het ministerie aan het fonds is een van de belangrijkste uitgangspunten van de nieuwe subsidiesystematiek. Mijn directe verantwoordelijkheid beperkt zich tot de basisinfrastructuur, waartoe wel de subsidie aan de fondsen, maar niet de afzonderlijke subsidiebeslissingen van de fondsen horen. Ik hoop hiermee de vragen van de Kamer in zijn brief van 4 september jl. te hebben beantwoord.⁸

Nederlands Fonds voor Podiumkunsten: feiten en cijfers

Het totaal beschikbare budget (voor de Deelregeling Vierjarige Subsidies Podiumkunstinstanties 2009-2012) van het fonds bedraagt 36,5 mln. euro (loon- en prijspeil 2006). De aanvragen overtekenden dit budget ongeveer tweeënhalf keer. Het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten is het nieuwe cultuurfonds voor muziek, dans en theater in Nederland. Het streeft naar een kwalitatief hoogwaardig, divers en gespreid aanbod van de Nederlandse podiumkunsten en heeft daarvoor een basisbudget van ca. 56 mln. euro per jaar ter beschikking (loon- en prijspeil 2008).

Het heeft de volgende regelingen:

- Deelregeling Vierjarige Subsidies Podiumkunstinstanties 2009-2012 voor instanties, gezelschappen, ensembles en festivals.
- Tot en met 2008 de bestaande regelingen van de fondsen die in het NFPK opgingen:
  - Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten (waarbij de regeling amateurkunst wordt overgedragen naar het Fonds Cultuurparticipatie)
  - Fonds voor Podiumprogrammering en Marketing
  - Fonds voor de Scheppende Toonkunst

Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst

Het fonds BKVB verleent subsidies aan beeldend kunstenaars, vormgevers en architecten. Het fonds past het 'meer voor minder'-principe toe bij de individuele subsidies. Het budget per subsidie wordt verhoogd, er wordt scherper geselecteerd. Het fonds sluit aan bij de praktijk van de laatste jaren, waarin het aantal aanvragen afneemt. Ook ontwikkelt het fonds nieuwe regelingen waarmee het de betrokkenheid van opdrachtgevers of instanties bij de totstandkoming van nieuw werk wil stimuleren. Dit is in lijn met de uitgangspunten uit *Kunst*

⁸ Brief van de OCW-commissie aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 4 september 2008 (Kenmerk 2008ZO1744/2008D02628).

van Leven en de brief over het beleid beeldende kunst.⁹ De Raad voor Cultuur kan zich vinden in de aanpassingen van het instrumentarium en spreekt van een “genuanceerd antwoord op het principe ‘meer voor minder’ en de wens om de relatie tussen kunstenaar en presentatie te versterken”.¹⁰

Mondriaan Stichting

De Mondriaan Stichting is een stimuleringsfonds dat de belangstelling voor en afname van beeldende kunst, vormgeving en cultureel erfgoed bevordert. Ook de Mondriaan Stichting kiest in haar beleidsplan voor een scherpere selectie van projecten. Het gaat om projecten die effect sorteren en meerwaarde hebben, zoals innovatieve, voorbeeldstellende presentaties en nieuwe vormen van samenwerking. Aan het budget van de Mondriaan Stichting heb ik 1 mln. euro toegevoegd voor de programmering van presentatie-instellingen en kunstenaarsinitiatieven. Ook ontvangt de Mondriaan Stichting 0,5 mln. euro extra om het internationale aanbod van hedendaagse kunstmusea te versterken.¹¹ De motie Nicolai over de Kunstkoopregeling heb ik inmiddels uitgevoerd: de regeling blijft voor de periode 2009-2012 bestaan.¹²

Stimuleringsfonds voor Architectuur

Het Stimuleringsfonds voor de Architectuur (SfA) heeft als taak de ontwikkeling van de architectuur te bevorderen en de belangstelling voor architectuur, ruimtelijke inrichting en cultuurgeschiedenis te stimuleren. Het fonds wordt gesubsidieerd door de ministeries van OCW, VROM, en LNV (alleen Belvedere t/m 2009). Het uitvoeren van de Belvedere-regeling is een belangrijke taak van het fonds. Deze regeling eindigt eind 2009. In de nota *Een cultuur van ontwerpen* is een programma in ontwikkeling gericht op stedenbouwkunde opgenomen.¹³ Ik heb de intentie om vanaf 2010 een substantieel deel van het beschikbare programmabudget voor het speerpunt stedenbouw via het fonds in te zetten, zo mogelijk via de bestaande architectuurregeling. Met het voornemen van het fonds om binnen het budget meer prioriteit aan ontwerp onderzoek te geven stem ik in.

Ik zal het advies van de raad volgen om onderzoek te laten doen naar de verdeling van verantwoordelijkheden, taken en middelen op het gebied van beeldende kunst, bouwkunst en vormgeving van de drie laatstgenoemde fondsen en ondersteunende instellingen als de Premisela Stichting en het Nederlands Architectuurinstituut. Deze herijking van taken en middelen sluit aan bij mijn brief beleid beeldende kunst. Uitgangspunt zou de veranderde kunstpraktijk moeten zijn en de vraag hoe die het beste kan worden ondersteund. Over de opzet en reikwijdte van dit onderzoek zal ik u nader informeren.

---

⁹ Brief beleid beeldende kunst (Kamerstuk 2007-2008, 28989 nr. 61), 7 december 2007, <http://www.minocw.nl/documenten/51817.pdf>

¹⁰ Raad voor Cultuur, Basisinfrastructuur 1.0. Advies vierjaarlijkse cultuursubsidies voor instellingen, sectorinstituten en fondsen in de Basisinfrastructuur 2009-2012, 15 mei 2008, p. 314.

¹¹ Brief beleid beeldende kunst, 7 december 2007, <http://www.minocw.nl/documenten/51817.pdf>

¹² Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 31 200 VII.

¹³ Een Cultuur van Ontwerpen – Visie Architectuur & Ruimtelijk Ontwerp, 8 juli 2008. <http://www.minocw.nl/documenten/28964.pdf>.

Letterenfonds

Met ingang van 2009 wordt het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds (NLPVF) verantwoordelijk voor de landelijke (incidentele en meerjarige) subsidiëring van alle literaire manifestaties in binnen- en buitenland, met uitzondering van twee internationale festivals die een plaats krijgen in de basisinfrastructuur. Ik heb het NLPVF en het Fonds voor de Letteren gevraagd zich te richten op hun kerntaken en daarbinnen voorrang te geven aan het vertaalbeleid, vooral aan de ondersteuning en deskundigheidsbevordering van vertalers. Dit in verband met het dreigend tekort aan goed opgeleide literaire vertalers uit en in het Nederlands.

De fondsbesturen heb ik verzocht zich te beraden op een fusie, gelet op de al bestaande onderlinge samenwerking en mijn verwachting dat één fonds doeltreffender en doelmatiger kan opereren. De Raad voor Cultuur ziet ook potentiële winst in een samenvoeging, maar adviseert eerst een analyse te maken van de benodigde taken van de fondsen en op basis daarvan vóór 2011 een besluit nemen over een eventuele nieuwe organisatiestructuur. Momenteel onderzoeken de fondsen de inhoudelijke meerwaarde van een samenvoeging en de financiële consequenties. Begin januari ontvang ik hun visie. Het is mijn bedoeling in de loop van 2009 een 'go no go'- beslissing te nemen.

Nederlands Fonds voor de Film

Het Nederlands Fonds voor de Film (NFF) heeft als taak het stimuleren van de filmproductie in Nederland, met nadruk op kwaliteit en diversiteit. Als vertaling van het 'meer voor minder' principe stelt het NFF voor om tweederde van de middelen in de Regeling Lange Speelfilm te bestemmen voor de 12 beste producenten; de overige eenderde gaat naar jong talent. Het fonds wil hiermee de professionaliteit en het ondernemerschap bevorderen. De selectie van twaalf wordt vooraf bepaald op basis van een waarderingssysteem met punten. De Raad ondersteunt de doelstelling van het fonds, maar onthoudt zich van een mening op dit punt. De regeling en het waarderingssysteem zijn nog niet uitgewerkt. Ik ondersteun het plan van het fonds, maar wil het eindoordeel erover laten afhangen van de concrete uitwerking.

Ook zal ik het fonds vragen binnen het bestaande budget middelen uit te trekken voor een snelloket voor kleine projecten, de animatie en de documentaire, en hiervoor een voorstel te doen, evenals voor de ondersteuning van de festivals.¹⁴ Verder heeft het fonds aangekondigd de Suppletieregeling aan te willen passen, omdat deze nieuwe regeling te veel ruimte blijkt te geven voor het indienen van projecten die niet tegemoetkomen aan het criterium van voldoende eigen inkomsten c.q. voldoende publieksbereik. Ik zal het fonds vragen op korte termijn met voorstellen te komen voor aanpassing van de regeling.

Het interim-bestuur heeft mij een rapportage toegezonden over de beheersstructuur en het functioneren van het Filmfonds. Uit de rapportage blijkt dat de bestuurs- en besluitvormingsstructuur van het fonds om verduidelijking vraagt. Het bestuur doet daartoe een aantal aanbevelingen waaronder de introductie van een Raad van Toezicht-model in 2009. Ik ben hierover in overleg met het bestuur.

---

¹⁴ Brief over de documentaire en animatiefilm, 3 juli 2008, <http://www.minocw.nl/documenten/30453.pdf>

Fonds voor Cultuurparticipatie

Het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) is per 1 januari 2009 volledig operationeel. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. Op basis van bestuurlijke afspraken met VNG en IPO heeft het fonds inmiddels een regeling ontworpen voor de samenwerking met gemeenten en provincies. Op basis van deze regeling kunnen gemeenten en provincies tot 15 november 2008 hun voorgenomen vierjarenprogramma's op het gebied van amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur indienen bij het fonds. Deze programma's dienen gericht te zijn op het stimuleren van cultuurparticipatie van alle burgers zodat elke Nederlander, te beginnen bij jongeren, actief in aanraking komt met een cultuurdiscipline. Dit is een van de doelstellingen van het regeerakkoord.

De centrale doelen van het fonds zijn dat meer mensen meedoen aan cultuur en dat er betere faciliteiten en ondersteuning voor hen beschikbaar komen. Afspraak is dat het fonds en de betreffende gemeenten of provincie gelijkelijk bijdragen aan de uitvoering van een programma. Het fonds wordt ook verantwoordelijk voor het beheer van de (subsidie)relatie met de amateurkunst- en cultuureducatie-instellingen waarvoor de Raad voor Cultuur geadviseerd heeft deze onder te brengen bij het fonds. Daarnaast kunnen instellingen en verenigingen op het gebied van amateurkunst, volkscultuur en cultuureducatie vanaf 2009 subsidie aanvragen voor bijzondere en innovatieve projecten die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling in de sector. Vierjarige subsidies voor deze instellingen worden per 1 januari 2009 overgedragen aan het fonds.

Voor de programma's van gemeenten en provincies heeft het fonds een bedrag van ca. 14 miljoen euro per jaar beschikbaar; voor de project- en meerjarige subsidies aan instellingen voor amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur ruim 7 miljoen euro. In aanvulling daarop wordt uit de enveloppe cultuur in 2009 2 miljoen euro aan het budget toegevoegd en vanaf 2010 structureel 8 miljoen euro per jaar. Over de inzet van deze laatste middelen brengt de kwartiermaker van het fonds nog dit jaar advies uit.

In het Algemeen Overleg van 26 juni heeft de CDA-fractie mij gevraagd waarom Almere als zevende stad van Nederland niet evenals de G4, Arnhem, Eindhoven, Enschede, Groningen en Maastricht een hoger bedrag (1,13 euro per inwoner) krijgt dan andere gemeenten die aan de programma's van het fonds deelnemen (0,79 euro). Ik heb toegezegd hier schriftelijk op te reageren. Dat doe ik hierbij. De keuze om deze vijf gemeenten, naast de G4, extra middelen te verlenen, is niet ingegeven door hun inwonertal, maar is in overleg met de VNG op basis van inhoudelijke overwegingen gemaakt. Deze vijf gemeenten hebben een uitgebreid netwerk van culturele voorzieningen en een sterke regiofunctie voor omringende dorpen en steden. Bovendien levert een extra investering in deze gemeenten een bijdrage aan een evenwichtige regionale spreiding. Gezien deze inhoudelijke overwegingen en het met de VNG gevoerde overleg kies ik er niet voor om de bijdrage voor Almere te verhogen.

5 Langjarig gesubsidieerde instellingen

De instellingen met een blijvend uitzicht op subsidie (aangewezen musea, de tien symfonieorkesten, twee opera- en twee dansinstellingen) zijn conform de nieuwe systematiek niet voor een advies per instelling aan de Raad voor Cultuur voorgelegd. Door mij te benoemen commissies zullen de instellingen in de loop van de nieuwe subsidieperiode visiteren. Door hun maatschappelijk draagvlak, grootte en naamsbekendheid moeten deze instellingen als geen ander in staat zijn eigen inkomsten te genereren. Ik heb er daarom voor gekozen in deze periode het historisch budget als uitgangspunt te nemen.

Musea

Op 7 april ontving ik van de Raad voor Cultuur het *Advies instrumentarium specifiek museumbeleid*, dat ook aan de Tweede Kamer is gezonden. Hierbij treft u mijn reactie aan. In de nieuwe systematiek is het rijk verantwoordelijk voor musea die een rijkscollectie beheren of waarvoor het rijk in het verleden verantwoordelijkheid heeft genomen. In aanvulling op de verantwoordelijkheid voor collecties zet ik mij in voor het stimuleren van collectiemobiliteit, de voortgang in het collectiebeheer en selectiebeleid en het veiligheidbeleid. De vrije toegang voor musea voor kinderen tot en met 12 jaar beoogt de toegankelijkheid van musea en collecties te vergroten en het publiek voor musea te verbreden.

Voor de musea zal ik de bestaande budgetten continueren. In het *Advies Instrumentarium specifiek museumbeleid* vraagt de raad aandacht voor de budgetten van de musea die door het rijk worden gesubsidieerd voor museale activiteiten, maar niet voor de huisvesting. Zoals eerder geadviseerd pleit de raad ervoor om deze musea in de nieuwe systematiek overeenkomstig te behandelen als de voormalige rijksmusea, vooral in verband met de restauratie en het onderhoud van gebouwen. Ik onderken dit probleem en wil extra middelen inzetten om tegemoet te komen aan de meest urgente knelpunten bij deze musea. Ik denk daarbij aan het Teylers Museum, het Joods Historisch Museum, het Afrika Museum en Huis Doorn. In het verlengde daarvan wil ik een extra bijdrage leveren aan de instandhouding van de gebouwen in de collecties van het Nederlands Openluchtmuseum en het Zuiderzeemuseum. In de nieuwe systematiek krijgen ook het Letterkundig museum, het Persmuseum, het Fotomuseum en het Filmmuseum een langjarig subsidieperspectief. Ik honoreer die voorstellen, zodat zij een professionalisering kunnen doorvoeren om aan de gestelde prestatie-eisen te voldoen. Bovendien wil ik in de toekomst ook musea betrekken bij de evaluatie stelselwijziging rijkshuisvesting. De Rijksgebouwendienst is veelal eigenaar van de gebouwen van musea. Deze zijn middels vijftienjarige huurcontracten gehuurd door musea waarvan veel contracten aflopen in 2014. De gevolgen daarvan en de mogelijkheden die dit biedt zal ik met het veld bezien.

De Raad voor Cultuur wijst in het advies op het belang van kennisinfrastructuur en nieuwe kennis- en collectienetwerken in de museumsector. Ik deel deze visie en wil het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie ondersteunen bij de verdere ontwikkeling van de *Art and Architecture Thesaurys* die kan bijdragen aan de verdere ontsluiting van collecties van musea en andere erfgoedinstellingen. De Collectiewijzer, het instrument dat het Instituut Collectie Nederland hiervoor ontwikkeld heeft, zal daarbij ondersteuning bieden.

De raad beschouwt museale vernieuwing in de eerste plaats als een verantwoordelijkheid van de musea zelf. Ik deel deze opvatting en ondersteun deze museale innovatie met geld, kennis en ervaring via de Mondriaan Stichting, het sectorinstituut Erfgoed Nederland en het Instituut Collectie Nederland. Daarnaast zet ik mij in voor bijzondere initiatieven als het Nationaal Historisch Museum om de publieke belangstelling voor cultuur en geschiedenis te stimuleren. Daarnaast ontstaat door matching van extra behaalde eigen inkomsten ruimte voor vernieuwing.

Orkesten

Sinds de invoering van een genormeerd subsidiestelsel in 1989 (commissie Van Dael) zijn de nodige veranderingen in de orkestbudgetten aangebracht; door convenantafspraken en door de herziening in het orkestenbestel (2001, commissie Hierck). Deze veranderingen hebben los van de normeringsystematiek plaats gevonden. Ik zal in 2009 een advies over het orkestenbestel vragen aan de Raad, waarin naast de taken van de orkesten ook de subsidiernormering aan de orde zal komen.

Op de subsidiebedragen voor 2009-2012 is op grond van een uitspraak van de Raad van State een herschikking toegepast. Dit heeft betrekking op een interventie van de Tweede Kamer bij de verlening van subsidies voor de periode 2005-2008, waarbij voor een drietal orkesten een reparatie is aangebracht op de generieke subsidiekorting van 3 procent. De verlaging van de subsidiekorting is toegepast op orkesten met een aanzienlijke taakstelling op het gebied van opera- of balletbegeleiding. Tegen deze maatregel is door andere orkesten beroep aangetekend.

Sectorinstituten

Voor de bestaande en de nieuwe sectorinstituten geldt dat zij in de nieuwe subsidieperiode belast zijn met de uitvoering van de vijf besteltaken: (inter)nationale vertegenwoordiging en promotie; educatie, informatie en reflectie; inventarisatie, waardering en ontsluiting van erfgoed; documentatie en archivering; afstemming en coördinatie. De taken zijn niet primair op de instelling zelf gericht, maar op het beter functioneren van de sector. Bij de verdeling van de extra middelen ad 0,7 mln. euro ben ik uitgegaan van de prioriteiten in het advies van de Raad voor Cultuur van 15 mei.

Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB)

Tijdens het bestuurlijk overleg met IPO en VNG op 3 juli 2008 heb ik over de bibliotheekvernieuwing in de periode 2009-2012 diverse afspraken gemaakt. Ook heb ik tijdens dit overleg gemeld te streven naar een onafhankelijk sectorinstituut voor de openbare bibliotheken. Het bestuur van de VOB heeft zich onlangs bereid verklaard mij daarin te volgen. Dat betekent dat de VOB de branchetaken, die zij namens de bibliotheeksector verricht, en de besteltaken, die zij namens het Rijk uitvoert, zal gaan ontvlechten. Deze splitsing van taken, die instemming van de VOB-ledenvergadering vergt, zal in goed overleg met de bestuurlijke partners en de bibliotheeksector plaatsvinden. Ik heb de noodzakelijke ondersteuning bij deze

complexe operatie toegezegd. 1 januari 2010 geldt als streefdatum, dan moeten de brancheorganisatie en het sectorinstituut beide operationeel zijn. In mijn subsidietoekenning aan de VOB, die eind 2007 als sectorinstituut bibliotheken is aangewezen, heb ik met deze aanstaande ontvlechting van taken rekening gehouden.

Sectorinstituut film

Het belang van een sectorinstituut staat voor mij nog steeds buiten kijf. Ik heb dan ook het initiatief genomen om met de meest betrokken partijen overeenstemming te bereiken. De betrokken instellingen ontvangen voorsnog een eenjarige subsidie voor 2009: het Nederlandse Instituut voor Filmeducatie, Holland Film en de Filmbank.

Visitatie

In de periode 2009-2012 zullen alle aangewezen instellingen met een blijvend uitzicht op subsidie worden gevisiteerd. Vooruitlopend hierop hebben vijf pilotvisitaties plaatsgevonden (De Nederlandse Opera, de Nationale Reisopera, Het Nationaal Ballet, Het Nederlands Dans Theater, het Rijksmuseum voor Oudheden). Mede op basis van de ervaringen met deze pilots zal het visitatie-instrument verder worden ontwikkeld. Visitaties bieden instellingen handvatten om het eigen functioneren te verbeteren. Daarnaast verschaffen zij inzicht in de keuzes die instellingen maken bij de inzet van subsidies om hun taak uit te voeren. Ik ken een groot belang toe aan onafhankelijke beoordeling. Om het juist functioneren van dit instrument te waarborgen, zal ik een kader ontwikkelen en als opdrachtgever optreden. De resultaten van de visitatierapporten samen met de prestatieafspraken, de bevindingen van de erfgoedinspectie (voor de musea) en de sectoradviezen van de Raad voor Cultuur moeten voldoende informatie geven om te beoordelen of de instellingen het goed doen, en wat mij betreft ook het goede doen.

6 Evaluatie

De procedure voor de cultuursubsidies 2009-2012 wordt nu voor de eerste keer volgens de nieuwe systematiek uitgevoerd. Ik hecht eraan dat de nieuwe systematiek de kans krijgt om zich te bewijzen. Het is voor het eerst dat de politiek op een grotere afstand staat. Het proces moet voor alle betrokkenen soepel en op een verantwoorde manier verlopen. Zo vind ik het van belang dat instellingen goed weten bij welk loket zij moeten zijn, er duidelijke procedures zijn en besluiten goed gemotiveerd zijn. In 2009 ontvangt de Tweede Kamer een evaluatie van de herziene systematiek, inclusief de nieuwe rol van de fondsen. Zo nodig geef ik daarin ook aan op welke onderdelen het nieuwe systeem nog voor verbetering vatbaar is voor de volgende subsidieperiode.

Bijlagen subsidies 2009-2012

Toelichting en leeswijzer

Financieel voorbehoud

De bedragen voor de subsidies 2009-2012 hebben nog geen definitief karakter. Voor de subsidiebesluiten wordt geput uit de cultuurbegroting die nog niet is vastgesteld door de Eerste en Tweede Kamer. De subsidie wordt verleend onder de voorwaarde dat de wetgever voldoende geld ter beschikking stelt.

Instellingen kunnen geen rechten ontleen aan de bedragen die in de bijlagen zijn opgenomen.

Basisinfrastructuur

In bijlage 1 zijn alle instellingen opgenomen die subsidie krijgen in het kader van de basisinfrastructuur. De lijst volgt onder de kop 'soort instelling' de indeling in de ministeriële regeling, op basis waarvan instellingen een aanvraag konden indienen. Bijlage 2 bevat de aanvragen die conform het advies van de Raad voor Cultuur zijn afgewezen.

In bijlage 3 is de basisinfrastructuur weergegeven naar stad cq. landsdeel (exclusief de fondsen).

Loon- en prijspeil

Alle bedragen in de eerste vijf kolommen zijn gebaseerd op het loon- en prijspeil 2006 met het oog op vergelijkbaarheid en inzichtelijkheid. De laatste kolom geeft het bedrag weer dat de instelling daadwerkelijk krijgt toegekend. In dat bedrag is de loon- en prijsbijstelling 2007 en 2008 verwerkt alsmede de krotting vanwege het profijtbeginsel, die voor 2009 1,7 % bedraagt. Voor de jaren erna bedraagt deze 3,4%.

HGIS

De fondsen ontvangen naast subsidie uit de cultuurbegroting een HGIS-subsidie voor uitvoering van internationale taken. De bedragen voor 2009 zijn per fonds in de toelichting opgenomen.

Uitruil

Voor een dertigtal podia en musea die in de periode 2005-2008 subsidie kregen van OCW is in de nieuwe systematiek geen mogelijkheid meer tot vierjarige subsidiering door het ministerie of de fondsen. In overleg met de andere overheden zijn de mogelijkheden verkend de financiering van deze instellingen in de periode 2009-2012 over te dragen aan de andere overheden. Waar hierover in het convenant afspraken zijn gemaakt is de OCW-subsidie 2005-2008 gebruikt om de subsidie aan instellingen in het betreffende landsdeel of stad die wel subsidie in het kader van de basisinfrastructuur krijgen te verhogen. De subsidie van de andere overheden is in dat geval met eenzelfde bedrag verlaagd, het is dus geen netto subsidieverhoging. In bijlage 1 is dit in de toelichting opgenomen onder 'uitruil'.

Productiehuizen

Bij de productiehuizen theater en dans is de subsidie 2009 als volgt berekend. Eerst is het budget dat de productiehuizen voorheen ter beschikking hadden bij het NFPK (0,9 mln.) toegedeeld op basis van historisch gebruik aan de productiehuizen. Als er daarna nog verschil bestond met het raadsadvies van 15 mei is dit aangevuld tot 100% van het Raadsadvies (regio's noord, oost en zuid) respectievelijk 30% (G3 en regio's west en midden).